



DATOS IDENTIFICATIVOS

Dialectoloxía do galego

Materia	Dialectoloxía do galego			
Código	V01G160V01914			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Costas Gonzalez, Xose Henrique			
Profesorado	Costas Gonzalez, Xose Henrique			
Correo-e	xcostas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise dos estudos de dialectoloxía galega dentro o ámbito iberorrománico. Principais bloques e áreas dialectais do galego. Principais fenómenos dialectais. Dialectalismo e estándar.			

Competencias de titulación

Código	
A5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
A6	Argumentar os temas e os textos obxecto de estudo de acordo coas convencións académicas, achegando probas e servíndose dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles, especialmente dos orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
A7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
A10	Ser capaces de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar o medio propio na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
A13	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación
B1	Que o estudiantado demostrase posuír e comprender coñecementos dunha área de estudo que parte da base da educación secundaria, que se adoita atopar nun nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
B4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	Que o alumnado desenvólvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer os trazos lingüísticos principais e xebradores das diferentes variedades diatópicas orais do galego.	A5	B2
	A6	B3
	A7	B4
	A10	B5
	A13	

Situar xeolingüisticamente as variedades diatópicas en cadanseus territorios e nas súas relacións coas variedades circundantes.	A5 A6 A7 A10 A13	B1 B2 B3 B4 B5
Diferenciar dialectalismo e estándar nos planos fonético-fonolóxico, morfolóxico e léxico.	A5 A6 A7 A10 A13	B1 B2 B3 B4 B5
Coñecer e aproveitar os recursos lexicais dialectais para a precisión terminolóxica e lexicolóxica.	A5 A6 A7 A10 A13	B1 B2 B3 B4 B5

Contidos

Tema	
A Dialectoloxía Galega na nosa historia	Dialectoloxía medieval Sarmiento e o XVIII Gramáticos e lexicógrafos do XIX O XX ata 1970: García de Diego, Zamora Vicente e Carballo Calero.
Os atlas lingüísticos	O ALPI O Atlas Lingüístico Galego Atlás lingüísticos sonoros
Principais fenómenos dialectais galegos	Metafonías e trabazóns por nasalidade Alteracións do vocalismo átono Gheada Sibilantes
Bloques e áreas lingüísticos do galego: características e extensión.	Bloque Occidental Bloque Central Bloque Oriental: eonaviego, ancarés, berciano e portelao. Bloque Meridional: calaborés e valego do Ellas.
Dialectoloxía léxica	Áreas lexicais galegas e portuguesas Léxico dialectal e léxico estándar Onomástica dialectal Toponimia dialectal

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	0	30
Traballos tutelados	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	11	7	18
Prácticas externas	0	30	30
Foros de discusión	0	15	15
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	30	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	0	4
Traballos e proxectos	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición das liñas de traballo, comentarios sobre a bibliografía recomendable (xeral e específica), desenvolvemento teórico dos temas.
Traballos tutelados	O alumno deberá realizar tres traballos ao longo do curso, dous prácticos (sobre unha gravación dialectal) e un teórico (sobre un aspecto dialectal moi concreto).
Resolución de problemas e/ou exercicios	Comentarios de textos e gravacións dialectais.
Prácticas externas	Prácticas sobre presenza/ausencia de dialectalismos nos medios audiovisuais galegos.
Foros de discusión	Sobre permisividade e consideración social de determinados trazos dialectais e sobre dialectoloxía léxica.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Saídas de campo ás zonas do galego exterior (Ancares, Courel, Eo-Navia, As Portelas e Val do Ellas) para realizar gravacións e facer prácticas de campo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A atención personalizada realizarase ben por atendimento nas titorías, ben -de maneira continua- por correo electrónico e foro de discusión dos matriculados na materia. Cando os alumnos realicen saídas de estudo e prácticas de campo, irán en todo momento acompañados e orientados cientificamente polo profesor.
Traballos tutelados	A atención personalizada realizarase ben por atendimento nas titorías, ben -de maneira continua- por correo electrónico e foro de discusión dos matriculados na materia. Cando os alumnos realicen saídas de estudo e prácticas de campo, irán en todo momento acompañados e orientados cientificamente polo profesor.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada realizarase ben por atendimento nas titorías, ben -de maneira continua- por correo electrónico e foro de discusión dos matriculados na materia. Cando os alumnos realicen saídas de estudo e prácticas de campo, irán en todo momento acompañados e orientados cientificamente polo profesor.
Saídas de estudo/prácticas de campo	A atención personalizada realizarase ben por atendimento nas titorías, ben -de maneira continua- por correo electrónico e foro de discusión dos matriculados na materia. Cando os alumnos realicen saídas de estudo e prácticas de campo, irán en todo momento acompañados e orientados cientificamente polo profesor.
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	
Traballos e proxectos	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Dous traballos breves, un teórico e outro práctico sobre dialectoloxía de proximidade.	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame que consistirá en dúas preguntas teóricas e tres supostos prácticos (comentarios dialectais). Nesas probas esixirase o visto e explicado nas sesións maxistrais	50
Traballos e proxectos	Un traballo práctico final sobre unha gravación realizada nalgún punto do áreas do galego exterior (Asturias, León, Zamora ou Cáceres)	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que opte pola avaliación única deberá realizar un exame (50%) e presentar un traballo final na derradeira semana do curso. Este traballo valerá o 50% da nota final. Para aprobar a materia, cada parte deberá ser aprobada por separado.

O mesmo sistema de avaliación será aplicada para os alumnos que se presenten á segunda edición das actas (xullo).

Bibliografía. Fontes de información

Asociación Abertal del Eo-Navia, **Informe lingüístico sobre a nosa terra Eo-Navia (Asturias)**, 2007,
 Babarro González, Xoán, **Galego de Asturias. Delimitación, caracterización e situación sociolingüística.**, 2003,
 Costas González, X.Henrique (ed.), **A xente que soña desperta: recolla de achegas á lingua e á literatura galegas de Asturias**, 2010,
 Costas González, X.Henrique, **A lingua galega no Eo-Navia, Bierzo Occidental, As Portelas e Calabor e o Val do Ellas: historia, breve descrición e situación sociolingüística actual**, 2011,
 Fernández Rei, Francisco, **Dialectoloxía da Lingua Galega**, 1990,
 Seco Orosa, Ana, **A fronteira lingüística do galego en León e Zamora**, 1997,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fonética e fonoloxía do galego/V01G160V01604